

Adres voor Redactie en Administratie:

te v. d. Boschstraat 6,
Telefoon 72193.
Den Haag.

Dit blad wordt iedere week gratis toegezonden aan alle bij den Radiohandelende Radioindustrie geïnteresseerde adressen, samen een gegarandeerd aantal van 6000 stuks.

ORG $\frac{1}{2}$ BOND VAN ONDERNEMERS
IN DE RADIO-BRANCHE IN NEDERLAND

ONDER REDACTIE VAN G. DE RAADT EN J. J. L. VAN ZUYLEN.

Losse advertenties per regel 40 cent, voor leden en donateurs van den B.O.R.N. 30 cent.

Bij contract aanzienlijke reductie.

Ook op de contract-prijzen genieten leden en donateurs van den Bond ongeveer 20% reductie.

Tarief wordt op aanvraag gaarne toegezonden.

1^E JAARGANG.

VRIJDAG 10 JANUARI 1930.

NO. 1.

OFFICIEEL

Van het Secretariaat.

In de op 6 Januari te Den Haag gehouden vergadering van het Bestuur van den Bond van Ondernemers in de Radio-branche in Nederland, is het volgende besloten:

De Bestuursfuncties werden als volgt vastgesteld:
Voorzitter: J. H. Crucq;
Vice-Voorzitter: J. H. de Vries;
Secretaris: J. H. Wallien, Nes 53, Amsterdam;
Penningmeester: W. Hirschfeld, Prinsengracht 336, Amsterdam.

Verder werd besloten het verzoek te richten aan de N.V. Philips, om te onderhandelen over licentie-verleening aan de bondsleden en voor deze onderhandelingen een Commissie te benoemen, bestaande uit de volgende leden:

J. H. Crucq: voorzitter van den Bond;
G. de Raadt: toestelbouwer te Gouda;
L. Terwal: toestelbouwer te A'dam;
J. P. Lelie: toestelbouwer te Arnhem;
J. H. de Vries: vice-voorzitter van den Bond.

Tot Redactie-Commissie voor het Orgaan werden benoemd de heeren: G. de Raadt en J. J. L. van Zuylen.

Voorzitter van de Technische Commissie, die nader zal worden samengesteld, en waarvoor o.a. in aanmerking komen de heeren Van Cleemputte, Jacobs en Saraber, werd de heer W. H. Tasserou, Ing.

Daarna werd een overkomst behandeld, waardoor met medewerking van de Algemeene Nederlandsche Drukkerij Onderneming de uitgave van een bondsorgaan, dat wekelijks in een oplage van 6000 exemplaren gratis verspreid zal worden, verzekerd is.

Tenslotte werd een overeenkomst gesloten met de firma Sarcos, waarbij bondsleden, welke zich aansluiten bij de op te richten financieringsmaatschappij, het recht verkrijgen, tegen betaling van f 2.50 per toestel aan Sarcos en een kleine opslag aan de vennootschap, vrij van elke beperkende bepaling, gebruik te maken van de aangevraagde Sarcos-octrooien.

Aan den Radio-handel!

Het is van voldoende bekendheid, dat er in Nederland een ongekende strijd gaande is tusschen den industrieelen en handeldrijvenden middenstand in de Radio-branche en de N.V. Philips' Radio te Eindhoven.

Niet echter is het algemeen bekend, dat het hier betreft een strijd, waarbij de inzet is aan den eenen kant: „De Vrijheid en het Leven” op economisch gebied, aan den anderen kant: „Machtswellust en Geld”.

Onder het mom van bescherming van hare industrie, doet deze N.V. een aanslag op de industrie van duizenden nijveren, werkgevers en werknemers, daarmede hun belangen op het spel zettend, om fouten in eigen beheer te bemantelen. Dit, nadat zij, jaren lang, deze vrije industrie heeft aangemoedigd en gesteund zonder zelf te produceeren.

Zoude het toen op eenvoudige wijze mogelijk zijn geweest in naam van het algemeen belang der nijver-

heid licentie te verkrijgen voor hetgeen men vrij deed, einde 1929 komt plotseling deze N.V. op grond van een zoogenaamd algemeen belang der radio-industrie niet slechts ongehoorde licentie-bedragen heffen (f 12.50 tot f 15.— per apparaat) van hen, die ook toestellen bouwen, doch tegelijkertijd wordt door middel van onereuse bepalingen in die licentie-„overeenkomsten” getracht alle vrije bouwers in een toestand van slavernij te brengen.

Hoe dit alles mogelijk is? Door gebruikmaking van een fout der vrije bouwers en van geldmacht. De fout der vrije bouwers was: Het niet vragen van licenties voor zich persoonlijk, dus ten koste van collega's van een recht, bij de wet vastgelegd, om te gaan betalen voor wat aan iedereen vrij werd toegestaan. Met geldmacht kan ieder, die niet danst naar P.'s pijpen, overweldigd worden in den vorm van kostbare procedures en inbeslagname van de nu-opeens z.g.n. onwettig verkoopbaar gestelde apparaten.

Dat dit een krenking is van het zedelijk recht, behoeft geen betoog, temeer, waar de beruchte octrooien, waarop P. deze „rechten” meent te mogen baseeren, slechts door haar zijn verworven voor een luttel geldbedrag, en niet van eigen vinding zijn.

Gevolgen van de onderteekening der gewraakte licentie-overeenkomsten zijn o.m.:

Onze export wordt verboden.
Onze productie wordt gelimiteerd of verboden.

De vrije uiting onzer gedachten wordt bestraft met economischen ondergang.

De goodwill onzer zaken wordt vernietigd, daar de licenties op den persoon van den houder worden gesteld, niet op de zaak.

De vrije bedrijven worden onder complete en economische controle gesteld.

Licenties worden naar willekeur verleend of geweigerd.

Bij niet-onderteekening dezer „overeenkomsten” volgt: een stroom van processen, door een groot aandeelkapitaal en groote winsten gefinancierd.

Op grond van een en ander wijzen wij U op den nieuw opgerichten „Bond van Ondernemers in de Radio-branche in Nederland”. Een bond, die op zijn program heeft gezet:

Strijd tegen of ruime uitlegging van octrooien van reeds in gebruik zijnde of bestaande schakelingen.

Verbetering der octrooi-wetgeving en/of toepassing.

Verkrijging van een zuiverder moraal in den handel en in de industrie.

Eventuele dwang-licenties.

Nietigheidsacties, op grond van niet-toepassing van octrooien.

Voorlichting en economische verheffing van de aangesloten leden, behoud van oeconomische vrijheid van hen.

Waar de Bond de beschikking zal verkrijgen over uitvindingen, die de octrooien van P. als strijdwapen waardeloos zullen maken, doet zij, ten volle overtuigd, dat alleen door eendracht de macht kan worden verkregen, die de bedreigende macht

kan breken, een ernstig beroep op Uwe medewerking om te verkrijgen: Iedereen lid van den nieuwen Bond.

Contributie f 10.— per jaar; kosteloos eigen orgaan; kosteloze voorlichting en hulp, behoud van aller vrijheid, wering van slavernij.

NIEUWE OCTROOI-AANVRAGEN

De Technische Commissie, Conradkade 24, Den Haag, vestigt de aandacht op onderstaande openbaar gemaakte Octrooi-aanvragen. Zij verzoekt allen lezers deze aanvragen met aandacht te bestudeeren en eventuele bezwaren goed geargumenteerde aan haar kenbaar te maken.

Aanvraag No. 35327, Ned. kl. 21g, 13b. Dr. S. Loewe, te Berlijn en Dr. Ing. H. Rothe, te Dresden.

Uittreksel.

De octrooi-aanvraag heeft betrekking op een triode en de met behulp daarvan mogelijke schakelingen, waardoor een detectie-schakeling wordt verkregen zonder roostercondensator- of lekweerstand. Daartoe is bij de triode volgens de uitvinding de rooster bedekt met een slecht geleidende laag, waarvan het oppervlak gekeerd is naar de gloeikathode. Deze laag bezit een zoodanigen weerstand, dat zij bij verbinding met het positieve gloeidraadeinde de juiste rooster spanning geeft. Op de slecht geleidende laag is een metallieke laag verstoven van een materiaal met grooter Richardsonconstante dan het materiaal van den gloeidraad. Daardoor wordt verkregen, dat bij verbinding van rooster met het negatieve gloeidraadeinde als gevolg van de contactpotentiaal een goede versterkerwerking wordt verkregen.

De in conclusie 2 aangegeven schakeling, waarbij roostercondensator enz. vervallen, kan dus alleen worden toegepast bij lampen volgens conclusie 1.

Aanvraag No. 33110, Ned. kl. 21a², 2. N.V. Philips' Gloeilampenfabrieken, te Eindhoven.

Uittreksel.

De octrooi-aanvraag heeft betrekking op een luidsprekerconstructie. Een bezwaar van bekende luidsprekers is veelal, dat de aantrekkingskracht tusschen magneet en anker sterk toeneemt naarmate het anker dichter bij de magneetpolen komt. Men moet dan een zeer groote richtkracht toepassen, meestal door gebruik te maken van sterke veeren. Deze echter hebben het bezwaar, dat de weergave der lage tonen ongunstiger wordt. De uitvinding tracht nu door een bepaalden vorm van het veld en van het uitgebalanceerde anker een gunstiger verdeling van de aantrekkingskracht te krijgen. Veld en anker vorm zijn daarbij zoodanig, dat in den evenwichtsstand van het anker de krachtstroom maximaal is. (Conclusie 1). In de onder-conclusies worden eenige speciale uitvoeringsvormen van het anker (H-vormig concl. 2, of dubbel T-vormig concl. 3) aangegeven.

NUCHTERE OPMERKINGEN

De redactie van dit spiksplinter-nieuwe orgaan vraagt mij, daarin welkijks een paar notities te maken bij de dingen van deze veelbewogen dagen. Ik wil dat doen, maar moet allereerst over mijzelf een nuchtere mededeeling doen, n.l. dat ik van de radio niet meer weet dan een pasgeboren kind, en dat men mij dus nimmer vragen zal mogen doen op dit terrein der techniek, dat mij even vreemd is als verstandige zakenpolitiek aan Philips.

Ik was dezer dagen in Den Haag op zoek naar een schroefje, waarop de Eindhovensche firma nog geen octrooi heeft verkregen en bezocht zodoende vele winkels. Voor de deur van eenige daarvan zag ik een biljet hangen van ongeveer dezen inhoud:

VERBODEN TOEGANG
Voor employe's van Philips' Radio
Voor employe's van Philips' Gloeilampenfabrieken.

Voor allen, die namens Philips homen.

Ik ben benieuwd, of de den vaarder zich dat aan zal trekken, die straks — hoe vaak heeft de min de dagvaarding nu al moeten over kken, omdat de datum niet meer klopt? — aan al deze radiohandelaren een bezoeke komt brengen.

De open brieven zijn niet van de lucht. Na dien van Dr. Rutgers, die van den heer de Raadt. Er worden in deze brieven dingen gezegd, die heel wat krasser zijn dan in de beroemde Proclamatie van het Comité van Actie. Ze schreeuwen als het ware om een kort geding.

Over den gelukwensch van Philips' Radio aan den handel zal in dit nummer van Born wel een en ander worden gezegd. Ik vind dien ook niet erg lijn gevoeld. Dan was de dolk, waarmee Ridderhof en van Dijk hun cliën-

Vrees Uw concurrentie NIET!

Indien ge uitsluitend goed werk maakt, eerste klasse artikelen verkoopt, behoeft ge voor niemand uit den weg te gaan.
ONS DEVIES!!
OOK HET UWE?
DAN ZIJN
-FABRIKATEN VOOR
UW ZAAK

Prachtartikelen !!

VERKOOPT DUS

Bij elken Radio-grossier verkrijgbaar.

teele deze dagen bedachten, zuiverder van symboliek. In Japan is althans het toezenden van zulk een wapen een stille invitatie, om harakiri te plegen. Ik verneem, dat de meerderheid van den N.B.R. een luxe-exemplaar heeft ontvangen.

De zwarte lijst is een veel voorkomende vogelsoort. Vooral de laatste dagen is deze familie enorm in aantal toegenomen. Uit dit feit blijkt opnieuw, hoezeer men de goede bedoeling der Philipstijnen miskent door te spreken van een „terreur“. Het is integendeel een geluk te noemen, dat men te Eindhoven zooveel blijkt over te hebben voor de deugdelijkheid der Radio-industrie, dat men desnoods al zijn klanten wil verliezen.

Een Haagse firma heeft een klacht ingediend, omdat Philips de patentnummers niet op zijn toestellen vermeld heeft. Ik vind het flauw, op zulke kleinigheden te letten. Men heeft den laatste tijd te Eindhoven heusch wel wat anders te doen. Ik hoorde bijvoorbeeld, dat een fabriek is ontruimd, om de reeds klaar liggende, maar niet afgenomen licentieplaten te kunnen opbergen. Ook in deze afdeling dus overproductie.

Op 22 Augustus j.l. des namiddags te 2.32 uur is door Philips' Radio octrooi aangevraagd op „bona-fiditeit“. Zij, die tegen het verleenen van dit octrooi bezwaren hebben, kunnen deze aan onze Technische Commissie kenbaar maken, mits geargumenteed. De Nieuwjaarswensch van den Eindhovenschen Lantaren-opsteker komt als argument niet in aanmerking. Luidspreeker.

DE MOTIE

in de Vergadering van den Nederlandschen Bond van Radio Handelaars gehouden in de „Koningszaal“ van Artis op den 19 December, ingereikt door den Heer Jan Gerhard, luidde als volgt:

De vergadering, enz., Gehoord de discussies en kennis genomen hebbende van verschillende ter zake dienende stukken en bepalingen van de Octrooiwet;

Sprekt als hare meening uit, dat de huidige bestuursleden van den Bond, als zijnde geen toestelbouwers niet de meest bevoegden waren om de onderhandelingen over de licentieverleening met Philips te voeren;

Betreurt dat het bestuur niet eerder de leden in vergadering bijeen heeft geroepen;

Acht het voorliggend ontwerp-licentie contract ten eenenmale onaanvaardbaar;

Is niettemin bereid het uiterste te doen om tot een allen bevredigende oplossing te komen en besluit:

Een commissie van onafhankelijke toestelbouwers uit de vergadering te benoemen, die voor den Bond met Philips zal kunnen onderhandelen op den grondslag van de octrooiwet als gelijkberechtigten mits binnen 3 x 24 uur door Philips de reeds uitgebrachte exploitatie worden teruggegeven,

de loopende octrooi-proceduren worden opgeschort en de beslagen op de gelden van het Comité van Actie en van de onderteekenaars van de Proclamatie worden opgeheven.

Besluit verder deze motie telegrafisch ter kennis te brengen van Philips en te publiceeren in de Pers, en gaat over tot de orde van den dag.

get. JAN GERHARD, VAN DER HOEVEN, RUTGERS, J. H. DE VRIES, L. TERWAL, Th. A. ALBERS.

Steunt hen, die in dit blad adverteeren. Adverteeren in dit blad heeft SUCCES!

DWANG OF VRIJHEID

Redevoering gehouden in den Bond van Radio-handelaren op 19 December in de Koningszaal van Artis door J. H. DE VRIES.

Mijne Heeren,

De eenige daad, welke ik in het beleid van het Bestuur kan toechuen, is dat het deze maal voor deze vergadering heeft uitverkoren, niet in de „Koningszaal“ en daar zal straks de soevereine tronon, die onomwonden en duidelijk een soevereinen-wil dezer vergadering aan het Bestuur kenbaar zal maken.

Ik zal hier spreken, niet als anarchist, niet als revolutionair, niet als Radio-bouwer en ook niet als Radio-handelaar, doch als Nederlander, die „De Vrijheid“, door de Grondwet erkend en gewaarborgd, hartstochtelijk lieft.

En als ik het waag in de arena te treden om aan dit toernooi deel te nemen, dan is dit om een schuchtere poging te wagen om de eer, de waardigheid, de zelfstandigheid en onafhankelijkheid van dezen Bond te verdedigen, die, naar het schijnt, met zijn belangen op het Philipsaaltje moeten worden geëerd.

En als ik in mijn betoog misschien eens iets wat scherp mocht zijn, aan verzoek ik U beledigd hierin geen hantelijkenheden aan het adres der Firma Philips te zien, omdat ik een groote bewondering, een diepen eerbied voor hare organisatietalenten heb, hetgeen niet wil zeggen, dat ik haar dwangpolitiek onderschrijft.

Lit, Mijne Heeren, ter inleiding. Telkenmale, als ik de Westermarkt overschrijd, wordt mijn aandacht getrokken door een gedenksteen, aangebracht in het huis No. 6, waar eens de beroemde Fransche Filosoof, Rene Descartes, het asylecht genoot. Op dezen steen is een passage uit den brief geschiedt, dien Descartes eertijds aan Henri de Malsac heeft geschreven en die luidt: „Dans quel Pays puisse-t-on jouir d'une Liberté aussi entiere?“

Wat was in den Jare 1631, in een tijdperk, dat Hugo Grotius zijn later vermaard geworden standaardwerk „Liberum Mare“ had gepubliceerd, dat de Republiek der Vereenigde Nederlanden hare hardnekkige pogingen voorzette om het Spaansche juk van Philips II af te schudden om de zoalng verbeide vrijheid en onafhankelijkheid te heroveren.

De litanenstrijd werd gewonnen en het was bij den Vrede van Munster, dat Spanje de onafhankelijkheid der Vereenigde Nederlanden erkende en waarborgde.

Uit deze Vrijheid werden later geboren: Vrijheid van Godsdienst, Vrijheid van Geweten, Politieke Vrijheid, Vrijheid van het Woord, Vrijheid der Pers, Vrijheid van den Handel.

Deze heilige beginselen werden als een kostbare erfenis door opvolgende geslachten dankbaar aanvaard, zorgvuldig bewaard en bewaakt en zij werden beschouwd als kostbare, dierbare panden, als de hechtste grondslagen, waarop de latere Staat der Nederlanden werd gegrondvest.

En telkens, als iemand het waagde hierop een aanslag te plegen, dan vond hij onmiddellijk tegenover zich een aaneengesloten front van vastberaden, vrijheidslievende Nederlanders.

Herinnert gij U nog, Mijne Heeren, hoe het Schoenwette, het Porceleinwette, het Suikervette sneuvelde op het veld van het Protectionisme? Herinnert gij U nog, hoe eenige jaren geleden de regering plannen beraamde om een belasting op de ontvangtoestellen te heffen en hoe dit plan, dank zij het krachtig verzet van den Nederlandschen Bond van Radio-handelaren, Philips inclusief, werd verijdeld?

Herinnert gij U nog hoe onlangs inbreuk op het vrije woord werd gemaakt en hoe toen uit alle lagen onzer volksgemeenschap krachtige protesten weerklonken?

Het zal dan ook niemand bevreemden, dat toen Philips zijn circulaire van 22 Augustus aan den Radiohandel zond, dit veer beroering wekte, welke oversloeg in een storm van verontwaardiging en hevige verzet uitlokte, toen het ultimatum van 1 October den handel bereikte.

En wanneer wij dit ultimatum aan een onderzoek onderwerpen, dan komen wij tot de ontstellende conclusie, dat Philips niets minder beoogt, dan den Radio-handel te censureren, te saneeren, te rantsoeneeren en te monopoliseeren, ondanks de vele tegenspreken, die Philips omtrent monopolisatie in de dagbladen heeft doen verschijnen.

Immers Philips verlangt, dat de toestellen, die de concurrentie bouwt, aan hem ter keuring worden opgezonden, hij zal beslissen of het toestel goed is en de bouwer voor licentie in aanmerking komt. En wordt licentie verstrekt, dan nog mag de bouwer slechts een beperkt aantal toestellen maken, mag hij niet exporteeren, mag hij geen losse onderdelen verkoopen, daar deze losse onderdelen alleen voor herstel van een gemaakt toestel mogen worden gebruikt, mogen door hem alleen die lampen worden gebruikt, die Philips hem zal voorschrijven, en is hij voorts verplicht zich aan de controle van Philips te onderwerpen.

Aldus luidde aanvankelijk de overeenkomst en hier is alleen een kleine verandering betreffende de keuring gekomen, doordat deze keuring althans door een neutrale commissie geschiedt.

Ten opzichte van het buitenland wil Philips eveneens de buitenlandse fabrikanten verhinderen, dat zij hun apparaten op de Nederlandsche markt brengen.

Ook hier ligt een groot gevaar, daar de buitenlandse industrie zich dergelijke drastische maatregelen waarschijnlijk niet zal laten welgevallen en het is geen denkbeeldig gevaar erop te wijzen, dat de buitenlandse industrie bij haar respectievelijke regeringen op repressie-maatregelen zal aandringen, waardoor niet alleen de Radiohandel, doch ook andere takken van Handel en Nijverheid kunnen worden getroffen.

En hier meen ik de aandacht der regering en volksvertegenwoordiging op dit lang niet denkbeeldig gevaar te moeten vestigen. Is het duidbaar en toelaatbaar, dat deze een-

zijdige dwang-overeenkomst alleen door Philips kan worden opgezegd, terwijl de licentienemer voor den tijd van tien jaren aan handen en voeten wordt gebonden?

Ligt hierin niet een zekere immoraliteit? Wij vragen ons dan ook af, aan welk artikel der Octrooiwet Philips zijn dwangmaatregelen meent te kunnen ontleenen.

De Octrooiwet schrijft in art. 34 verplichting voor om licentie te verleenen en kan het nooit of nimmer in de bedoeling van den wetgever hebben gelegen om den octrooihouder toe te staan dwangmaatregelen op den licentiehouders toe te passen.

Immers, juist omdat de wetgever heeft gemeend, dat de octrooihouder misbruik van zijn octrooiën zou kunnen maken, heeft hij dezen verplicht licentie te verleenen en ingeval men het over 't te betalen bedrag voor de licentie niet eens kon worden, kan men zich tot den octrooiraad wenden, die het bedrag vaststelt, dat voor beide partijen bindend is.

De wetgever heeft niet kunnen voorzien, dat een octrooihouder, van gekochte octrooiën (geen eigen uitvindingen), op dusdanige wijze misbruik van zijn rechten zou kunnen en willen maken, omdat nog nooit binnen het Koninkrijk der Nederlanden een patentoorlog als deze onttekend is en heeft gewoed, een unicum in de annalen onzer handelsgeschiedenis.

Mi is hier een leemte in de verouderde wet, die ten spoedigste dient te worden aangevuld en is hier een schitterende gelegenheid voor Heeren Kamerleden, voorstanders van den Vrijhandel en vrijen handel, om dit vraagstuk onder de oogen der regering te brengen.

En terwijl de regering de middeleeuwsche tollens, belemmering van het vrije verkeer, dank zij het kordaat optreden van den Heer Floris Vos, doet verdwijnen, wil Philips een Staat in den Staat vormen, die een slagboom in den Radio-handel plaatst, waardoor deze jonge, bloeiende tak onzer nationale nijverheid met totalen ondergang wordt bedreigd.

Philips spot met Grondwet, spot met Octrooiwet, lacht om regering, lacht om het wetgevend lichaam, dat de Octrooiwet samenstelt, lacht om den Radio-handel, wil de heiligste traditie van ons volk met voeten treden.

En toen ik deze overeenkomst had gelezen, gingen mijne gedachten naar eenige droeve bladzijden onzer geschiedenis en dacht ik aan den Vrede van Rijswijk. Bij deze onderhandelingen toch werden door den Franschen vertegenwoordiger, naar ik meen De Marigny, onze vertegenwoordigers de vernederende woorden toegevoegd: „Wij onderhandelen bij U, over U, zonder

Heil en Zegen!

U!“ en moest ons volk de vernederende voorwaarden onderschrijven.

Toen was ons Volk verslagen, overwonnen, onderworpen. Het bloedde uit duizenden wonden, snakte naar vrede en was evenals in 1672, redeloos, radeloos, reddeloos en gelukkig mag ik wel zeggen: ook Radieloos.

Maar zijt gij, Radiobouwers, thans redeloos, reddeloos en radeloos? Zijt gij reeds verslagen, overwonnen, onderworpen, dat gij deze vernederende overeenkomst moet onderteekenen?

Of zijt gij nog vrije mannen, vertegenwoordigers van een vrijen en onafhankelijken handel, de lieve nakomelingen van een roemrijk voorgelacht?

Mijn meening is dan ook, dat gij deze vernederende overeenkomst met verontwaardiging moet verwerpen en een Commissie moet benoemen die op Voet van Gelijkheid opnieuw met Philips zal onderhandelen.

Het dwangstelsel van Philips moet worden gebroken. Een handel op dwang gebaseerd is uit den boeze, is ten doode opgeschreven. Dwang lokt verwekt misnoegen, ontstemt, lokt verzet uit, maakt dat men zich van den tiranischen leverancier ontdoet en een aangename verbinding zoekt.

De Handel heeft Philips, Philips nog meer den Handel noodig, en ik heb de innige, vaste overtuiging, dat Indien Philips ertoe zou kunnen besluiten zijn dwangstelsel te laten varen, hij bovenal zich zelf en ook den Handel een grooten dienst zal bewijzen, omdat de Handel het door Philips uitgelokt verzet onmiddellijk zal prijsgeven, de hand der Verzoening krachtig zal drukken en zich als één man wederom gaarne met den verkoop der Philips-producten zal belasten.

Mijne Heeren, Ik wil U thans een tweetal gevallen mededeelen, die zich in de Electrotechnische branche hebben afgespeeld, waar eveneens twee wereldfirma's hebben gemeend den handel aan banden te kunnen leggen.

Het eerste geval was, dat van een wereldfirma, die de Nederlandsche markt had veroverd en die meende den afnemers steeds meer nieuwe en hogere eischen te kunnen stellen.

Deze eischen werden echter door de afnemers, die zich hadden vereenigd, eenparig afgewezen en werd het product dezer firma door een ander product totaal verdrongen, zoodat de omzet van thans voor deze firma ongeveer 5 pct. van den vroegeren omzet bedraagt.

Het tweede geval heeft zich kortgeleden ook in de Electrotechnische branche afgespeeld en was het ditmaal een wereldfirma, die meende zich aan de aangelegene verplichtingen te kunnen onttrekken, doch werd zij

VEPE milli amp. meters (draaispoel)

uit voorraad leverbaar in de volgende meetbereiken:

- 0-2 m.Amp.
- 0-10 m.Amp.
- 0-30 m.Amp.
- 0-100 m.Amp.
- 0-5 m.Amp.
- 0-20 m.Amp.
- 0-50 m.Amp.
- 0-250 m.Amp.

EENHEIDSPRIJS FL. 0.—

Radio v. Puffelen, Den Haag, Weteringkade 83

Giro 66581 Telefoon 71602

door een eensgezinde houding der afnemers gedwongen haar standpunt te laten varen en moest zij de eischen aanvaarden, welke men haar had gesteld.

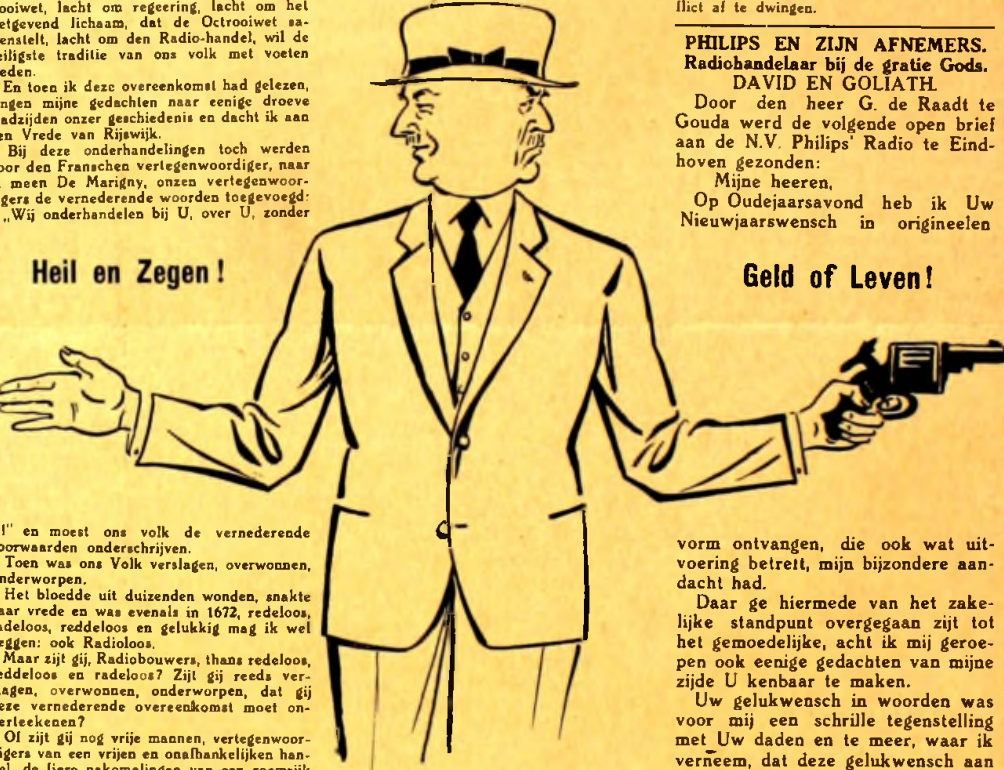
Zoo ziet men, dat door een eendrachtige samenwerking wel eens iets te bereiken is. Mijne Heeren,

Een persoonlijke gebeurtenis, onuitwisbaar in mijn leven, wil ik U toch even vermelden, omdat zij nauw samenhangt met den strijd, dien gij thans voert. Het is U waarschijnlijk niet bekend, dat ik niet steeds in de Electrotechnische branche werkzaam was, doch vóór en gedurende de eerste periode van den wereldbrand, medewerker was aan een Nederlandsch dagblad van liberale richting.

Door mijne journalistieke bezigheden met vele ministers van Buitenlandsche Zaken en andere vooranstaande politici bekend, kreeg ik door de vriendelijke bemiddeling van onze toenmaligen minister van Buitenlandsche Zaken persoonlijke aanbevelingen mede van den Britschen en Franschen Gezant, die mij bij eventuele moeilijkheden van dienst zouden kunnen zijn.

Doch de Heeren Gezanten wikten, de overbiddelijke en onverzenulijke Censor in de verschillende landen beschikte.

JANUS MET DE TWEEGEZICHTEN

jongensjaren, dat ik en waarschijnlijk ook Gij, Mijne Heeren, toen uit volle borst hebt meegezongen, een lied, dat het slummerend gevoel van Vrijheid bij ons deed ontwaken en aanwakkerde, dat den geest van Onafhankelijkheid deed ontluiken.

En toen besefte en gevoelde ik de juiste, diepe, volle betekenis dezer beide woorden: „Vrijheid en Onafhankelijkheid.“

En dit lied was, Mijne Heeren, het U allen bekende: „Wij leven vrij, wij leven bij Op Neerland's dieb'nen Grond, Ontworsteld aan de slavernij. Zijn wij door Eendracht Groot en Vrij, Hier dult de Grond geen Dwanglandij Waar Vrijheid eeuwen stond. „Door Eendracht Groot en Vrij“

Herinnert U steeds deze woorden, Mijne Heeren! Griff ze in Uw hart! Houdt ze steeds voor oogen! Schrijf ze met groote letters op Uw Banier! Laten ze U bezelen in den strijd, dien gij thans voert en gerugteund door uw zelfbewustzijn, door Uw zelfvertrouwen, door Uw goede Recht, zult gij zijn: „Onverwinklijk en Sterk!“

Sterk! Door de eenheid in de leidende gedachte.

Sterk! Door de stepte en nauwgezette naleving der door U, vrijwillig op U genomen verplichtingen.

Sterk! Door nauwe, eendrachtige samenwerking, waardoor gij in staat zult zijn een voor U bevredigender oplossing van dit conflict af te dwingen.

PHILIPS EN ZIJN AFNEMERS. Radiohandelaar bij de gratie Gods. DAVID EN GOLIATH.

Door den heer G. de Raadt te Gouda werd de volgende open brief aan de N.V. Philips' Radio te Eindhoven gezonden:

Mijne heeren, Op Oudejaarsavond heb ik Uw Nieuwjaarswensch in origineelen

Geld of Leven!

vorm ontvangen, die ook wat uitvoering betreft, mijn bijzondere aandacht had.

Daar ge hiermede van het zakelijke standpunt overgegaan zijt tot het gemoedelijke, acht ik mij geroepen ook eenige gedachten van mijne zijde U kenbaar te maken.

Uw gelukwensch in woorden was voor mij een schrille tegenstelling met Uw daden en te meer, waar ik verneem, dat deze gelukwensch aan alle radiohandelaren werd toegezonden.

In verband gebracht met de huidige verhouding waarin de radiohandel in Nederland tegenover de N.V. Philips' Radio staat, wordt uw gelukwensch bijna een bespottling, althans voor velen.

Moet ik er u op wijzen, dat velen zich in hun bestaan zien bedreigd door de hoge eischen, die U stelt ten opzichte van het verleenen van licenties?

Moet ik er u op wijzen, dat 't gansche land als 't ware „raast“? Moet ik er u op wijzen, dat uit den nood geboren, de eene actie na de andere uit den grond op rijst, om zich te weer te stellen tegen de verstrekende eischen van Philips?

Moet ik er u op wijzen, dat het ene proces na het andere het land in opschudding brengt en er geen blad verschijnt, waarin niet over Philips' licenties wordt gesproken?

Weet gij niet, dat het reeds zoover is gekomen, dat de medewerking van den Minister is ingeroepen? Heeft men ooit in Nederland gehoord van zulke dingen als thans geschieden?

En hebt gij het over uw hart kunnen verkrijgen aan den Nederlandschen radiohandel een gelukwensch te zenden?

Wilt gij met den Nederlandschen radiohandel den spot drijven? Nog heb ik mijn copie over de bladen ingehouden, nog heb ik het uiter-

De Censuur vierde hoogtij, doch ik wenschte, als onderdaan van een neutralen en vrijen en onafhankelijken Staat, mij hieraan niet te onderwerpen en schreef mijne artikelen, mijne pacifistische beginselen getrouw zonder mij bij den Censor te vervoegen, wel wetende, dat zij toch zouden worden gelezen. Het gevolg hiervan was, dat ik na een verblijf van ca. vier weken te Parijs, een vriendelijke uitnodiging kreeg van den Prefect, den Heer Laurand, hem te bezoeken en werd mij verzocht het Fransche grondgebied binnen de 24 uur te verlaten.

Ik verliet dus Frankrijk en na eenige schermtugelingen in Engeland met Scotland-Yard, kwam ik behouden in Holland terug, doch werd ik onmiddellijk onderricht niet naar Brussel terug te keeren, omdat de Heeren Duitschers, vertoorn, omdat ik hun geen verlof had gevraagd voor mijn reis naar Engeland en Frankrijk en ook verbolgen over de reeds artikelen, die in het dagblad waren verschenen, het plan koesterden om mij op Staatskosten in een hunner vele Staatspansioenen voor onbepaalde tijd te laten looger.

Zoo kwam ik in mijn geboorteland terug, beroofd van alles, doch met het heerlijk, gelukkig, verheven gevoel, dat ik het heiligst, kostbaarst en dierbaarst pand, dat een mensch kan bezitten, had behouden: Mijne Vrijheid en Onafhankelijkheid!

Enige dagen later was ik te Amsterdam. Het was de 18e Juni, de dag van Waterloo, de dag, waarop Napoleon uit zijn veroveringsroos ontwaakte, tot de naakte werkelijkheid werd teruggebracht, voor ons Nederlanders de dag van een herwonnen en herboren Vrijheid.

De Amsterdamsche klokken luiden en speelden volkliederen. Ik stond op den Dam en luisterde aandachtig naar het Carillon, dat zijn harmonieuze klanken over de stad liet weerklinken.

Het speelde een lied, dat mij diep in het hart trof en mij hevig ontroerde. Het was een lied, dat herinnerde aan onze

DE NIEUWE BOND GEBOREN!

De B.O.R.N. is geboren uit den nood van dezen tijd.

Het Comité van Actie, dat grootendeels bestond uit leden van den N.B.R. had zich tot de bondsvergadering van 18 December bepaald tot het mobiliseeren van alle krachten tegen den beraamden aanslag op de vrijheid van de radio-industrie. Het meende tot dien datum, dat het niet beter kon doen, dan zorgen voor hulp troepen voor het Bestuur, dat, naar het vertrouwde, wel begreep, wat het belang der leden meebracht. Het Bestuur zou gemakkelijker kunnen kiezen meenden wij, wanneer het zich gesteund wist door de besten zijner leden.

En Ir. Max Polak kwam aan den vooravond van de Bondsvergadering met zijn verantwoordelijkheid over de circulaire van Philips, waarin aan alle actie-leden de „hoop“ op licentie werd ontnomen, onze verwachting versterken: die circulaire, schreef hij zou een grooten, misschien wel beslissenden invloed uitoefenen op het advies van het Bondsbestuur.

Op de vergadering zelf was niet het minste van dien invloed te bespeuren. Uit de zaal: één unaniem verantwoordigd protest; van de bestuurstaal niets dan een verdediging van de voorgestelde overeenkomst. Zelfs van Ir. Max Polak geen woord van afkeuring. Zelfs gebruikte, om niet te zeggen: misbruikte hij den invloed, dien hij toen nog bezat onder de bondsleden, om de stemming over de motie-Gerhard te beïnvloeden. Over een dergelijke houding, die elke mannelijkheid mist, zwijgen wij maar liefst.

Van de Philips-agenten, die zich uitsluitend hadden laten sturen om te stemmen over de belangen van een geheel andere groep: die der toestelbouwers, was er niet één, die den moed bezat, openlijk te motiveeren, waarom hij later tegen de motie-Gerhard en vóór de motie-Caminada, zou stemmen. Niet één. Moreel was de overwinning van het bestuur, de ernstigste nederlaag.

Toen de voorzitter den spreektijd voor de opposanten beperken wilde tot vijf minuten, had hij daarmee ten duidelijkste uitgesproken, dat hij zijn plaats niet meer waardig was. In vijf minuten moest men zijn leven verdedigen! Al had de vergadering tot diep in den nacht moeten duren, of verdaagd moeten worden tot den volgenden dag, de zaak, waar het hier om ging, was waarachtig die moeite wel waard.

Zoo kregen wij bij de stemming een minderheid van 7 stemmen.

In een Bond van een kleine 400 leden beslisten er 51, die bij deze beslissing hoegenaamd geen belang

hadden, over het bestaan van alle toestelbouwers. Dat trouwens, nu een zoo gewichtige aangelegenheid aan de orde was, niet meer dan één vierde van het totaal aantal leden was opgekomen, bewijst meer dan eenig ander argument, hoezeer de N.B.R. zichzelf heeft overleefd, bij gebrek aan elke belangstelling onder zijn leden.

De Radio-industrie van Nederland heeft met dezen Bond op 19 December afgedaan. Er is een streep gezet. Wij zijn opnieuw begonnen. De N.B.R. kan niet beter doen dan liquideeren, verdwijnen, zoo spoedig mogelijk.

Zullen wij 20 Januari a.s. een herhaling krijgen van het droevige schouwspel van 19 December? In ieder geval wekken wij nu reeds met allen aandrang alle leden van den N.B.R. op, dien Maandag aanwezig te zijn of zich door een ander te laten vertegenwoordigen. Ieder zij op zijn post!

Uit den nood van dezen harten tijd is de B.O.R.N. geboren.

Uit schijnbaar verlies is werkelijke winst voortgekomen. Het materialistisch egoïstisch drijven van Philips heeft iets heel moois doen ontbloeien in de Nederlandsche radio-wereld; iets van saamhorigheid, solidariteit, collegialiteit.

De B.O.R.N. is op die grondbeginselen gebouwd. Ook de Naamlooze Vennootschap, waarvoor de basis is gelegd, zal die beginselen aankweken. Verantwoordelijkheid tegenover het belang van het algemeen, opoffering voor den ander, slechts wie zich daartoe in staat gevoelt, vindt zijn plaats in den Bond van Ondernemers.

In dit orgaan, dat voorloopig door de omstandigheden nog tevens het karakter van een strijdorgaan zal moeten hebben, zal voortaan de voornaamste plaats worden ingeruimd voor al degenen, die in dezen zin iets te zeggen hebben. De Redactie hoopt, dat het blad werkelijk een blad van alle leden, vóór alle leden zal worden. Ieder, die wat te zeggen heeft, met het groote doel voor oogen is welkom in deze kolommen.

Wij zullen in het volgend nummer een uittreksel publiceren van de Statuten van den B.O.R.N., en in ons orgaan de gelegenheid krijgen in onderdeelen de groote voordeelen van de nieuwe organisatie te belichten. De volgende week worden overal in het land vergaderingen gehouden, waar een lid van het Bondsbestuur zal spreken. Men bezoeke deze vergaderingen en sluit zich zonder uitzondering aan!

Vooruit, naar de duizend bondsleden!

J. J. L. VAN ZUYLEN.

DE PHILIPS LICENTIES.

De heer O. schrijft in de Nwe. Arn. Courant:

Het heeft me ten zeerste verwonderd, dat slechts een enkel blad het bovenstaande onderwerp heeft aangesneden. En nog meer trok het mijn aandacht dat de Vrijheidsbondskranten en die welke karakter in die richting wijst, voor de overgrote meerderheid hebben gezweven.

Wellicht onbekendheid met de materie? Ik veronderstel van wel en daarom zou ik gaarne in uw blad eens even uiteen zetten wat de feitelijke inhoud van deze zaak is. Reeds vele jaren bestaan er diverse zaken op radiotechnisch gebied, al of niet verbonden met het veelszins verdrukte vak der electrotechnici. Al deze bedrijven zijn in handen van middenstanders, op een na, n.l. de N.V. Philips' Radio te Eindhoven.

Behalve op het gebied van radio-lampenfabricage is deze onderneming een der jongeren. Zij treedt op als leverancier van de meeste handelaars en als concurrent van een groot deel, n.l. van de toestelbouwers. Tot het scheppen van deze laatste categorie heeft de N.V. Philips ook het hare bijgedragen, immers werd daardoor de radio meer populair. Zij heeft even goed haar kennis ter beschikking van Handel en Nijverheid gesteld als anderen, doch daarentegen heeft zij dubbel zoo goed geprofiteerd van de kennis der kleine toestelbouwers. Het schijnt nu dat zij van deze politiek genoeg heeft gekregen en daarom is zij kort geleden met den eisch gekomen dat de patenten die zij 7 tot 8 jaren geleden kocht, nu zullen moeten worden geëerbiedigd. De eisch was zoodanig, dat niemand meer een toestel zou kunnen bouwen voor den verkoop, zonder toestemming van Philips, van een concurrent dus. En zij die toestemming kregen, werden gebonden aan een minimale en een maximale productie, terwijl

Wilt Gij

voor tien jaar een contract teekenen dat Uw slavernij beteekent?

Bij het begin des jaars wenschen wij onzen Cliënten een

Voorspoedig 1930

toe en danken hen voor het vertrouwen gedurende de afgelopen tien jaren van ons bestaan in onze zaak gesteld. Wij spreken den wensch uit, dat allen in het volgende decennium in het genot van volle economische vrijheid als vrije handelaars ons dat vertrouwen zullen blijven geven.

LUCTOR ET EMERGO

Casseron's Handels en Ingenieurs-Bureau

Conradkade 24 — 's-Gravenhage — Telefoonnummer 34556

buitendien de toestemming niet voor overdracht vatbaar was, zelfs niet van vader op zoon. En ten slotte moesten al de toestemming-bezitters ook nog boekencontrole toelaten. Op Donderdag 19 Dec. j.l. heeft de Ned. Bond van Radiohandelaren met zeer kleine meerderheid een en ander aangenomen, doch met dit verschil, dat er een neutrale arbitragecommissie wordt benoemd, die ook de toestellen van toestemmingvragers zal keuren, een recht, dat Philips eerst voor haarzelf opeischte. Indien nu de meerderheid van alle toestelbouwers en importeurs individueel met een en ander accoord gaat, dan komt er in het radiovak een toestand die van geweldige beteekenis is voor de maatmaatschappij.

1. Zal niemand meer een radio-toestel mogen bouwen, behalve voor eigen gebruik.

2. Zullen alle radio-omroepverenigingen hun technische staf naar huis kunnen sturen en hun schema's verbranden, want het wordt dan een terrein op radiogebied wat praktisch slechts door een firma wordt beheerscht, en waar schema-makers en adviseurs niet meer noodig zijn, want Philips heeft die zelf voldoende.

3. Worden allen die in de radio hun brood hebben gevonden, hetzij meer of minder ruim, ambtenaren van Philips, op provisiebasis.

U denkt misschien dat ik overdrijf, doch dat is geenszins het geval. Het ligt toch zeker voor de hand dat een miljoenenfirma als Philips er niet aan denkt de hele radiowereld tegen zich in het harnas te jagen door op haar recht te staan, een recht wat zij indertijd voor 6 x f 500 kocht, als daar niet meer achter stak. Philips heeft hinder van de zelfgemaakte concurrenten en vooral van dat deel waaraan Philips haar opkomst te danken heeft. Want het is niet Philips geweest, die de radiotoestellen van thans op zulk een hoog peil bracht, neen het is de radiohandel en -nijverheid, de „kleine“ zakenman geweest, die dat deed en die daarbij tegelijk Philips deed worden wat zij nu is.

IS UW ADRES IN ORDE?

Wij hebben ons alle mogelijke moeite gegeven om de lijst van adressen, waaraan dit blad geregeld zal worden toegezonden, zooveel mogelijk te completeren en te controleeren. Toch zullen vermoedelijk nog een aantal fouten daarin voorkomen daar de bestaande lijsten verre van volmaakt blijken te zijn.

Wij doen een dringend beroep op allen, die dit blad ontvangen, om het adres, dat op het adresbandje voorkomt, te controleeren, en ons eventuele fouten per briefkaart op te geven, aangezien wij dezer dagen de adressen voor twee jaar tegelijk zullen laten drukken. Men geve duidelijk aan, hoe het adres niet en hoe het wel moet luiden.

Wij verwachten, dat men voor de gratis-toezending van dit blad zich wel deze geringe moeite zal willen getroosten. Ook wanneer men twee exemplaren mocht ontvangen, of wanneer men op toezending van het blad prijs zou stellen, terwijl men blijkbaar niet op onze lijst voorkomt, zullen wij een briefkaart op prijs stellen.

MEDEDEELINGEN VAN HET COMITE VAN ACTIE.

Op de vergadering van 6 dezer, gehouden door het Bestuur van den B.O.R.N. en het Comité van Actie, werden met betrekking tot dit Comité de volgende besluiten genomen:

1. Het Comité blijft in zijn tegenwoordige vorm tot nadere aankondiging bestaan.

2. De rechten en verplichting van het Comité worden na de opheffing daarvan ten volle door den B.O.R.N. overgenomen.

3. Contributie wordt na betaling van die over de maanden November en December niet meer geheven, doch de leden blijven voor het voldoen van eventueel nog niet betaalde contributie verantwoordelijk.

4. Eveneens blijven de leden hun bijdrage voor de proceskosten, welke is gesteld op minimaal f 15.— per lid, aan het Comité schuldig. Wie deze f 15.— nog niet heeft gestort, krijgt dezer dagen een postquantitie tot dit bedrag, vermeerderd met f 0.35 zegel- en incassokosten, gepresenteerd.

5. Overwogen wordt, het lidmaatschap van den B.O.R.N. slechts open te stellen voor hen, die ten volle hun verplichtingen tegenover het Comité hebben voldaan.

6. Met de afwikkeling van de zaken van het Comité is belast de secretaris-penningmeester.

MEDEDEELINGEN VAN DEN B.O.R.N.

Op 8 dezer is in Gouda een afdeling van den B.O.R.N. opgericht.

Tot voorzitter is gekozen de heer N. D. Gravesteyn, tot secretaris de heer Joh. Bey, tot penningmeester de heer J. Tybout en tot bestuursleden de heeren G. de Raadt en Th. de Ruwe

Het bestuur van deze afdeling deelt ons mede, dat op Woensdag 15 dezer des middags om half drie in het Blauwe Kruis, Westhaven te Gouda, een vergadering zal worden gehouden, welke toegankelijk is voor ondernemers in het radio-vak in Zuid-Holland, Midden- en Oostelijk deel, behalve Rotterdam.

De radiohandelaren in den Haag en omstreken worden uitgenoodigd tot een vergadering op Woensdag 15 Januari a.s., om 2 uur in „De Kroon“, op het Spui, ter oprichting van een afdeling.

De Heer de Raadt zal daar een uiteenzetting geven van de wijze, waarop de Bond zal werken.

Wegens den spoed, die betracht moet worden bij het gereed maken van dit nummer, kon er nog niet die zorg aan worden besteed, die wij er gaarne aan besteed hadden en er voortaan aan besteed zal worden. Wij verzoeken de clementie van den lezer bij de beoordeling.

De oude Bondt is upt — hij gaet thans grijs-gebeerd, Vermoeijdt en afgemat meer scheijden van dees' Aerd. Terwijl de Handel, nu de Bondt haest is volendt Malcaer veel oegghen wenscht, en nieuwe Instructies sendt.

De Nieuwe Bondt gaet in — het is een jeughdig Man Ghering nogh van Postuur, die nauw'lyks loopen kan Terwijl hij wat onvaot, dogh noghthans ruyt van sin Soo juyet oyn loop begint de wide waerelt in.

Soo wil de nieuwe Bondt — U allen welbekendt — Niet achter blijen in dees' Tydt; Hij is content en sendt U hierbij sijne groeten, misgaders met veel Graty Oprecht en welghemeent haer Nieuwjaer-Gratulatij

Hij groet U allen seer en hoopt dat ghij dit jaar Yinden sult contragteus recht welghemoedt en claar Een hondertal Licenties — Hij wenscht ten langen Leste U voor het kooment Jaer van alles 't Allerbeste.

Ondergeteckende

.....straat
teverzoekt als lid van den „Bond van Ondernemers in de Radio-branchen in Nederland“ te worden opgenomen.

Voor het vereenigingsjaar 1930 bepaalt hij zijne contributie op f en stort als vrijwillige bijdrage hierbij f tot bestrijding der voorloopige kosten der te voeren actie.

.....den 1930.

ste beproefd om den vrede te bewaren, omdat mijn Bijbel mij voorschrijft „Indien het mogelijk is, zooveel in U is, houd vrede met alle menschen“, doch indien het niet meer mogelijk is, mijnne heeren, zoo staan er rare dingen te gebeuren, die gij niet zult hebben verwacht.

Tegenover de Goliaths met ronds, spies en schild, staan er ook in den tegenwoordigen tijd nog Davids met een slinger en een steen, waartegen Goliath zich te pletter loopt. (Lees 1 Sam. 17).

De radionandel, dien gij blijkens het eerste licentiecontract hebt willen knechten, neen erger, tot slaven hebt willen maken, zal nooit zich onderwerpen. Wij laten ons onze vrijheid, waar we niet minder dan de Koningin bij de gratie Gods koningin is, bij de gratie Gods radiohandelaren zijn, niet ontnemen en zullen niet dulden, dat er een staat in den Staat komt.

In dezen hebben wij het recht van God en van den Staat der Nederlanden aan onze zijde.

Indien ik in gemoede Uw nieuwjaerswensch als ernstig moet nemen, zoo heb ik een wederwensch voor U.

God geve, dat in dit nieuwe jaar Uw oogen geopend mogen worden voor Uw hoogmoedswaan en vergaande aanmatiging, opdat het u duidelijk worde, dat alleen dan Gods zegen op 't werk kan ingewacht worden, zoo men Hem erkent als de Hoogste Macht in Hemel en op aarde voor Zijn ordinantiën buigt, rechte wegen bewandelt, den naaste liefheeft als zich zelven en weet op een zekeren tijd aller knechten knecht te zijn.

Indien deze wensch in vervulling zal gaan, zoo zal zich ondergeteekende, die steeds een lans heeft gebroken voor Uw lampenfabrikaat en gaarne getuige is van uw voorspoed, zich ten zeerste verblijden.

SUCCES VERZEKERD

met „WERCO” plaatsningsapparaten, Gelijkrichters, Krachtversterkers en diverse Transformatoren.

LEVERANCIER VAN RIJK EN GEMEENTE

Nederl. Transformatorenfabriek **WERCO**
Daltonstr. 57-59, Den Haag, Tel. 37463 „

Een onzer nieuwste modellen

Onze Radiomeubelen munten uit door smaakvolle uitvoering en prima afwerking

Vraagt Prijscourant en reizigersbezoek
N.V. Meubelfabriek „Brillant”
Nieuwe Crooswijkscheweg 42, Rotterdam

Radio-Handelaren!!

Bij een goed toestel past een goede kast.

Betrekt daarom Uw kasten van ons, dan krijgt ge het beste wat er is. Wij verwerken het beste hout en zijn toch billijk in prijs. Neemt eens een proef en ge zult ongetwijfeld tevreden zijn.

Wij leveren **RADIO-KASTEN**, Luidsprekerkasten en Kasten voor Electr. dynamische Luidsprekers.

N.V. Leguit & Zonen's
Meubelfabrieken - Krommenie

Nederlandsch Fabrikaat
Bijpassende Telefunken lampen
f 38.50

Weest Modern!

Sluit U aan bij den

B. O. R. N.

N. V. Handelsveren. v.h. L. TERWAL
Groothandel in
Electrische- en Radio-onderdelen.
Amsterdam — Rotterdam — Haarlem

Filiaal van Telefunken voor den verkoop van Telefunken-Radiolampen.

Gebruikt Telefunken-Radiolampen!
Wij hebben steeds alle types voorradig.

Onze nieuwe geïllustreerde prijscourant met uitvoerige gegevens voor den bouw van toestellen — plaatstroomapparaten en gelijkrichters, zenden wij gaarne na ontvangst van f 0.25 aan H.H. Wederverkoopters en Handelaars toe.

Sarcos
Telefunken Luidsprekers
Kolster Brandes
Eltea-Plaatstroomapparaten
Eltea-Gelijkrichters
Hegra-Magneetsystemen
Astra-Spoelen
Ferrix-Onderdeelen
Exide-Accu's

Heden uitgekomen met

4 nieuwe modellen Electr. dynamische Luidsprekerkasten (tevens onderkast) met specialen resonansbodem ingericht.

Steeds voorradig een groote sortering
Luidsprekers en Radio-kasten

AANBEVELEND.

N.V. „RENATA” = Oisterwijk, N.-Br.

PLAATSTROOMLAMPEN

Enkelvoudige gelijkrichting

RRR 134 3-4 V. } f 4.-
RRR 145 4-5 V. }

Dubbele gelijkrichting

RRR 234 3-4 V. } f 5.75
RRR 245 4-5 V. }

WONDERSERIE ONTVANGLAMPEN 4 V.

Accuvoeding

A 2004 Afgesch. H.f. f 9.-
M 144 Detector 4.50
M 104 Laagfr 4.50
M 1004 Eindlamp. Penthode „ 9.-

Wisselstroomlampen, indirect verhit

Dn 2004 Afgesch. H.f. . . . f 10.50
Dn 154 Detector 8.-
Dn 404 H.f. & Weerst.l. „ 8.-
Dn 64 Laagfr. 9.25
Dn 1004 Eindlamp Penthode „ 10.50

1 jaar garantie bij juiste behandeling.

Vraagt Catalogus.

N. V. Gloeilampenfabriek „RADIUM” Tilburg